

Bentler

Category: Goşgular, Kitapcy
написано kitapcy | 21 январь, 2025
Bentler

BENTLER

Ýazda gyrylara geler damarlar,
Öz ýakan oduna gyzlar ýanarlar,
Ziňkildisi artar çuwalgyzlaryň ~
Göwreli gelinler agraslanarlar.

* * *

Gyşyň bolmalymy ~ ýazyň bolma, dost,
Dalamaly ýerde ~ sazyň bolma, dost,
Çem gelen adama ýagşylyk edip ~
Soň ondan goranan özüň bolma, dost.

* * *

Ýalan ahy-waýdan bez bolan setir,
"Muşakgatdan irdim, ýaz" diýip aglar.
Gyrkylan erkek dek ýylmanan setir,
"Maňa bir çümmüjek duz" diýip aglar.

Derekleň buýsançly başyn diledim,
Daglaryň syr saklap, dymşyn diledim.
Hasyla duranda bu gara baglaň ~
Ene ýeri başyn egşin diledim.

* * *

Özüňe nyrh kesme, döwür duýarmyş,
Ýer gozgansa, gara bagyr duýarmyş,
Şahyryň süňňünde galplyk bolsa,
Ony ilden ozal şygyr duýarmyş.

* * *

Öwseler ynanyň, oň çyny bardyr,
Ýöne herki zadyň bir çeni bardyr,
Seni "sen", "sen" diýip, öňe itýäniň ~
Agzy hatap ýaly "men", "meni" bardyr.

* * *

Yşk bir tutaşansoň göçjek-göçjekdir,
Ol ýanjak-ýanjakdyr, öçjek-öçjekdir,
"Gök titräp, guş eňräp, gurt aglasa-da",
Her kim muna bagty synap geçjekdir.

* * *

Aram-aram çyn dostuňy bagyşla,
Soň bir ýerde kine etjek bolmagyn.
Birem asyllygyň hatyrasyna ~
Yşka düşüp onda utjak bolmagyn.

* * *

Şol ýazlary bilen çeşme çogup dur,
Şol baharlar bilen nurlar ýagyp dur,
Meniň serhet bilmez göçgünli köňlüm
Gel-gel indi dört setire sygyp dur...

* * *

Inerler ýeňsesi derlände gyzar,
Atlar ot syçradyp, harlana gyzar,
Nyrh dawasy ýokdur mal edinjegiň ~
Dellallar hemişe arzanna gyzar.

* * *

Meslik diýilýäniň bolşy şeýledir:
Kimi ~ kämilleşdir, kimi aýnadar.
Akyllynyň sürülmedik döwrany ~
Akmaklaryň dilin-başyn çeyneder.

* * *

Ýürekde şineläp, arzuw doganda,
Düňňürdäp zeminiň ýazy gelýändir.
Şirgazyňky ýaly bagtyň çüwende,
Beýik Magtymgulyň özi gelýändir.

* * *

Gam basanda, ýürek şat çyksa ýagşy,
Ile abraý bilen at çyksa ýagşy,
Bedew aty tısgindirip güleňde,
Aglan wagtyň gözden ot çyksa ýagşy.

* * *

Zeýir-zeýriň dünýäsinden gorkmaly,
Bir ýalançyň "bolýasyndan" gorkmaly,
Uýasyny satyp, maşyn münýäniň ~
Dişleriniň tyllasyndan gorkmaly.

* * *

Bir şahyr ýigide ýagşylyk edip,
Şonsuny diline çolýana ýanýar.
Men bolsa ömründe ýagşylyk etmän,
Ýagşylyk edenden bolýana ýanýan.

* * *

Dostlugyňy meýde bildirjek bolma,
Samsyklygňy toýda bildirjek bolma,
Alyda köýdörlen ar üçin arlap,
Kimdigiňi öýde bildirjek bolma.

* * *

Mumyýa gaýnap-gaýnap dagdan döräpdir,
Ýañaklaryň aly çogdan döräpdir,
Goşgy bolsa sokur gözüň ýaşyndan ~

Hem ganyma urlan tygdan döräpdir.

* * *

Bedewler gider-de, ýolun agladar,
Sonalar uçar-da, kölün agladar,
Hiç kime baş bermän ýören bir bikär ~
Gazabna tutanda ilin agladar.

* * *

Pälwanlar saýlanar güýjüne görä,
Är gaýraty ýürek öjüne görä,
Hyrawadan dag ýasanyň haýry ýok ~
Harmanyň hümmeti çäjine görä.

* * *

Gözlerinde öçli ummany gördüm,
Meni iki üzüp, ýalmany gördüm,
Dünýe ýaly azajykdan dadyryp,
Soň başymda ahyrzamany gördüm.

* * *

Waspyn edip, nama ýazmaly geldi,
Gelinleň bägüli, azmany geldi,
Ol özüniň altmyş ýyllyk toýuna ~
On goşguly, segsen arzaly geldi.

* * *

Çaşyranyň ýa-da goşmaň gerek däl,
Çigşereniň ýa-da çöşmäň gerek däl,
Içiniň garasy doly ýeterlik ~
Oňa asyl başga duşman gerek däl.

* * *

Baharlary mawy dumana ýetir,
Peýkamlary sary kemana ýetir,

Ýaş gaýdyşyp, oglanlaryň ejesi ~
Aşly-nanly Annajemala ýetir.

* * *

Dutaryň eşegi, perdesi boldy,
Küşdüň pyýadasy, perzisi boldy,
Bäş-alty başlygyň başyny iýip,
Soň iki başlygyň gürzüsi boldy.

* * *

Ellerinde külterlenen tanap bar,
Haýsy başy gemirmeli ~ düşüner.
Oň öňünde höltülleşip ýaýaplar,
Dagyň bir gädigi ýeten kişiler.

* * *

Ýaryň nämedigni äre öwreder!
Awuň nämedigni şire öwreder!
Derýalary ters akdyryp jahanda ~
Gezek berseň, Biribara öwreder.

* * *

Onuň gözlerinde mesligi gördüm,
Ejize ganymlyk, pesligi gördüm,
Türmä düşüp, gaýdanmyşsyn pälinden ~
Hol arada eli tesbili gördüm.

* * *

Yzda galar oturanyň, düşläniň,
Şahyrmy sen ~ öz bagynda bilbil bol.
Bir damja nem ~ dodagynda teňňäniň,
Kyn pursatda ir ýetişen tümmül bol!

* * *

Atyp-atyp, urup görmän onlukdan,

Owadan-owadan gürläp şamlykdan,
Geçip gitdi bir kitapjyk galdyryp...
Bu gün ýatlamalar iki tomlukdyr.

* * *

Ýigit bolsun ýüňi ýetik,
Awun alsyn ýetip-ýetip,
Gara başyň daga urma ~
Özgelere gözüň gidip.

* * *

Gyzyl-gyzyl şapaklar,
On ýedi ýaşly!
Öwýäs. Näme öwmän,
Biz soky daşmy?

* * *

Urulýanlar ~ inerler,
Süsüşýänler goçlar bor.
Partladylýan ~ kemerler,
Depelenýän peşler bor.

* * *

Yklym ýedi çöwrülsin,
Haramyda aman ýok.
Dünýe binamysyňky ~
Namysjaňa döwran ýok.

* * *

Iman hakda ýazýalar,
Imansyzlar, ýar, ýar.
Bu dünýäde ýanýalar ~
Günäsizler, ýar, ýar.

Baýram JÜTDIÝEW.

Goşgular